

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Egeria, z. s.**
sídlem Obchodní 1324, 765 02 Otrokovice

proti
žalovanému: **Ministerstvo dopravy**
nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12, 110 15 Praha 1

za účasti:

I) **Ředitelství silnic a dálnic s. p.**
sídlem Čerčanská 2023/12, 140 00 Praha 4
zastoupené JUDr. Martinem Janouškem,
sídlem Na Pankráci 1683/127, 140 00 Praha 4

II) **Děti Země – klub za udržitelnou dopravu**
sídlem Körnerova 219/2, 602 00 Brno

III) **EG.D, s. r. o.**
sídlem Lidická 1873/36, 602 00 Brno

IV) **CETIN, a. s.**
sídlem Českomoravská 2510/19, 190 00 Praha 9 – Libeň

Shodu s prvopisem potvrzuje

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MD-16901/2024-220/45 ze dne 19. 5. 2022, ve věci povolení stavby,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou doručenou soudu dne 3. 7. 2025 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. MD-16901/2024-220/45 ze dne 19. 5. 2025, kterým k odvolání žalobce a osoby zúčastněné na řízení II) zčásti změnil a ve zbytku potvrdil rozhodnutí Dopravního a energetického stavebního úřadu č. j. DESU/112/000580/24 ze dne 30. 1. 2024. Prvostupňové rozhodnutí je stavebním povolením na stavbu „Dálnice D49, stavba 4901 Hulín-Fryšták“ v rozsahu následujících tří stavebních objektů:
 - SO 189.101 Provizorní napojení – část 101 / hlavní trasa 17,3-17,8
 - SO 189.226 Provizorní napojení – část 226 / most na R49 přes svodnici
 - SO 189.301 Provizorní napojení – část 301 / kanalizace

Podstatou žaloby je žalobcovo tvrzení, že stavební povolení bylo vydáno bez použitelného stanoviska k posouzení vlivů na životní prostředí (EIA).

Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítl, že podkladem stavebního povolení bylo závazné stanovisko ze dne 12. 5. 2016, č. j. 33742/ENV/16, kterým Ministerstvo životního prostředí (dále „MŽP“) ověřilo soulad stanoviska EIA ze dne 16. 11. 2009, č. j. 91172/ENV/09; k povolovaným stavebním objektům pak bylo vydáno závazné stanovisko MŽP k ověření změn ze dne 18. 1. 2024, č. j. MŽP/2024/710/289. Žalobce tvrdí, že tyto akty nejsou pro napadené stavební povolení použitelné, neboť v součásti záměru 4902.1, který byl předmětem stanoviska ze dne 16. 11. 2009 (k záměru „Dálnice D49, stavba 4902,1 Fryšták-Lípa“), nebyly povolované stavební objekty provizorního napojení SO 189. Toto provizorní napojení SO 189 bylo předmětem závazného stanoviska EIA ze dne 22. 11. 2016, č. j. 3881/ENV/16, které posoudilo záměr 4901 („Dálnice D49, stavby 4901 Hulín Fryšták“), jehož součástí bylo i provizorní napojení SO 189 mezi km 17,300 – 18,000. Toto stanovisko však roku 2021 pozbylo platnosti. MŽP nevysvětlilo, proč objekty převedlo z jednoho projektu do druhého. Záměr 4902.1 nemá ani územní rozhodnutí. Tvrzení MŽP o nedotčení přírodě blízkých ekosystémů je nepravdivé, neboť odpadní voda má být odváděna do Hornoveského potoka, který je přítokem Fryštáckého potoka, jenž je biotopem raka říčního. Pokud MŽP ve stanovisku z 18. 1. 2024 Shodu s prvopisem potvrzuje

uvedlo, že změny samostatně nenaplní dikci žádného bodu přílohy č. 1 k zákonu č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, v rozhodném znění (dále jen „zákon o EIA“), pak je k tomu třeba uvést, že povolované provizorní napojení je tělesem dálnice a dálnice se posuzují vždy. Pokud žalovaný uvádí, že předmětné stavby jsou součástí hlavního tělesa dálnice v počátku tohoto úseku, pak je třeba poukázat na to, že záměr 4902.1 nemá územní povolení, nelze proto podle zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona, v rozhodném znění, jakékoli části povolovat. Navíc povolované stavební objekty jsou dočasné, avšak těleso dálnice je stavbou trvalou. Žalobce namítá, že cifra kilometráže v dokumentaci EIA nic neříká o povolovaných stavebních objektech; faktem je, že stavební objekty jsou výslovnou součástí záměru 4901, ovšem nikoli jako součást hlavní trasy dálnice (ta končí v km 17,300), ale jako provizorní napojení v km 17,300 – 18,000. Z popisu záměru 4902.1 nelze dovodit, že by jeho součástí byly stavební objekty provizorního napojení. Tyto námitky žalobce uplatňoval již v odvolacím řízení a má zato, že tyto nebyly přezkoumatelně vypořádány. Dále má zato, že závazné stanovisko ze dne 18. 1. 2024 je z výše uvedených důvodů zmatečné a v řízení nebyl zjištěn stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jakož i všechny okolnosti důležité k ochraně veřejného zájmu (§§ 3 a 50 správního řádu). Dle názoru žalobce mělo být předloženo nové posouzení vlivů na životní prostředí, které by nahradilo posouzení z 22. 11. 2016, které pozbylo platnosti roku 2021.

Vyjádření žalovaného k žalobě a vyjádření MŽP

3. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 15. 8. 2025 navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout. Protože žaloba prakticky výhradně směřuje proti výsledku a aspektům procesu EIA, vyžádal si žalovaný stanovisko MŽP, které ke svému vyjádření připojil.
4. Žalovaný zdůraznil, že je třeba vycházet z materiálního hlediska, nikoli z hlediska formálního, přičemž z materiálního hlediska byly všechny předmětné stavební objekty součástí závazného stanoviska EIA k D49 Fryšták-Lípa. Objekt SO 189.101 navazuje na realizovanou trasu dálnice; má začátek v km 17,300 a do km 17,550 je stavebně plnohodnotnou dálnicí, od km 17,500 bude zemní těleso v jednom pásu bez vozovky. Ve stanovisku EIA k D49 Fryšták-Lípa jsou předmětné tři SO regulovány lépe, než v stanovisku EIA Hulín-Fryšták, které pozbylo platnosti 22. 11. 2021. Využitím stanoviska k D49 Fryšták-Lípa nemohlo dojít k zásahu do veřejných subjektivních práv žalobce, neboť toto posuzovalo plnohodnotnou trvalou stavbu, kdežto stanovisko k D49 Hulín-Fryšták posuzovalo provizorní napojení. Není ani na závadu, že záměr D 49 Fryšták-Lípa nemá územní rozhodnutí. Předmětné stavební povolení má podklad v územním rozhodnutí Městského úřadu Holešov ze dne 19. 5. 2020, č. j. HOL-32952/2017/SÚ/RS ve znění rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 13. 11. 2024, č. j. KUZL 81070/2024. Předmětem stavebního řízení není zkoumat, jaké podkladové rozhodnutí použil správní orgán v řízení, jehož výstupem je rozhodnutí nadané presumpcí správnosti. Pokud se týče odvodu odpadní vody do Fryštáckého potoka, pak tato námitka byla vypořádána na str. 22 napadeného rozhodnutí, a žalobce na toto vypořádání nereaguje.
5. MŽP ve vyjádření ze dne 8. 8. 2025 uvedlo, že předmětné tři stavební objekty byly stavebně povoleny jsou součástí dálničního úseku „Dálnice D 49, stavba D4901 Hulín-Fryšták“, protože jejich realizace je s daným úsekem časově i funkčně spjata. Z hlediska prostorového se SO nacházejí již v prostoru navazujícího úseku D4902.1 Fryšták-L9pa, 1. etapa. Shodu s prvopisem potvrzuje

Důsledkem je skutečnost, že ačkoli jsou SO stavebně povolovány v rámci úseku D4901 Hulín-Fryšták, z hlediska EIA jsou pokryty stanoviskem EIA vydaným k úseku D4902.1 Fryšták-Lípa, 1. etapa. Stavební řízení bylo zahájeno 7. 11. 2023, kdy již stanovisko EIA k záměru dálnice v úseku Hulín-Fryšták neplatilo. Protože však všechny předmětné SO jsou v místě tělesa dálnice v úseku 4902.1 Fryšták-Lípa a s tímto tělesem v budoucnu splynou, není pochyb o tom, že tyto objekty byly ve všech ohledech posouzeny. (Části původního objektu provizorního napojení SO 189, které nejsou v tělesu dálnice, nejsou předmětem napadeného rozhodnutí.) V pojednávané věci se stalo, že totožné SO byly posouzeny ve dvou procesech EIA, čemuž žádný předpis nebrání. Pokud se týče Fryštského potoka, přímo v rámci procesu EIA byly stanoveny podmínky k jeho ochraně (např. podmínky č. 24, 26, 27, 28, 43, 44, 45, 67, 74, 75 a 81). Vypouštěná voda musí splňovat kvalitativní normy, a navíc je vypouštěna do přítoku Fryštského potoka, nikoli do něj samotného. Pokud se týče označování SO – včetně pojmenování „provizorní napojení“ – jedná se o interní označování a nemá vliv na věcné začlenění do záměru.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení

6. Osoba zúčastněná na řízení I), která je stavebníkem, se ve vyjádření ze dne 20. 8. 2025 se plně ztotožnila se žalovaným a MŽP. Stanovisko EIA z roku 2009, které je stále v platnosti, se plně vztahuje na předmětné SO, které jsou součástí hlavního tělesa dálnice v posuzovaném úseku. Pokud se týče Fryštského potoka, uvedla, že odvod odpadních vod je řešen v souladu s požadavky legislativy, a ona navíc disponuje výjimkou ze zákazu škodlivě zasahovat do vývoje raka říčního, která obstála i v soudním přezkumu. K ochraně raka je navíc stanovena podmínka vyústění silniční kanalizace co nejnižší po toku Hornoveského potoka. Dále uvedla, že SO disponují pravomocným územním rozhodnutím. Dle ověřujícího ZS EIA nebudou mít SO významný negativní vliv na zájmy chráněné zákonem o EIA. Závazná stanoviska vydaná na základě zákona o EIA mohou být uplatněna pro nespočet navazujících řízení, jestliže je shodný jejich předmět (tj. faktické záměry, které ale v čase může stavebník pojmenovat odlišně). Tato podmínka byla dodržena. Žalobce kromě procesní stránky nenamítal žádnou újmu, kterou by měl zvolený postup způsobit na chráněných zájmech životního prostředí. Osoba zúčastněná na řízení navrhla žalobu zamítnout jako nedůvodnou.
7. Ostatní osoby zúčastněné na řízení se k věci samé nevyjádřily.

Postup soudu

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Soud ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 s. ř. s., neboť s tímto postupem účastníci souhlasili.

Obsah správních spisů

10. Z obsahu správních spisů soud zjistil, že osoba zúčastněná na řízení I) podala 7. 11. 2023 k žalovanému žádost o vydání stavebního povolení na stavbu tří shora popsanych stavebních objektů, tvořících součást Dálnice D49 4901 Hulín-Fryšták. Působnost žalovaného přešla 1.

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. 2024 na Dopravní a energetický stavební úřad (DESÚ), který pokračoval v řízení. Žalobce vstoupil do řízení jako environmentální spolek ve smyslu ustanovení § 3 písm. i) bod 2 zákona o EIA. DESÚ stavební záměr povolil svým rozhodnutím ze dne 30. ledna 2024, č. j. DESU/112/000580/24. Proti prvostupňovému rozhodnutí podali odvolání žalobce a osoba zúčastněná na řízení II). Žalovaný napadeným rozhodnutím prvostupňové rozhodnutí zčásti potvrdil a zčásti změnil tak, že ve výroku II. Doplnil v podmínce č. 22 větu a dále doplnil nové podmínky 38 a 39.

11. Předmětné stavební řízení bylo vedeno jako navazující řízení na posouzení EIA ve stanovisku ze dne 16. 11. 2009, č. j. 91172/ENV/09, ověřené závazným stanoviskem MŽP ze dne 12. 5. 2016, č. j. 33742/ENV/16. Uvedené posouzení se týkalo záměru „Rychlostní silnice R49, stavba 4902.1 Fryšták-Lípa, 1. etapa“, který začíná v km 17,300 a končí v km 19,000.

12. Mimoto bylo MŽP dne 22. 11. 2016 pod č. j. 63881/ENV/16 vydáno souhlasné závazné stanovisko posuzující EIA ve vztahu k záměru D49 (původně R49) - stavba 4901 Hulín-Fryšták, který začíná v km 0,887 a končí v km 17,300, přičemž zahrnoval i provizorní napojení na silnici II/490 v km 17,300-18,000. Platnost tohoto stanoviska byla 5 let.

Posouzení žalobních námitek soudem

13. Podle § 65 s. ř. s. se může ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti.

14. V projednávané věci se vede spor o to, zda bylo v řízení o stavebním povolení – které je návazným řízením podle zákona o EIA – použito náležité stanovisko EIA. Předmětné stavební objekty, jejichž stavba byla napadeným rozhodnutím povolena, jsou součástí dálnice D49. Není sporu o tom, že podle přílohy k zákonu o EIA bodu 47 spadá dálnice do kategorie I, a tedy podléhá procesu posuzování EIA vždy. Spor je veden o to, zda stanovisko použité správními orgány je způsobilým podkladem pro předmětné řízení.

15. Předmětné stavební objekty vznikly rozdělením objektu SO 189. S tímto objektem počítal záměr stavby dálnice D 49 v úseku 4901 Hulín Fryšták jako s objektem provizorního napojení (sjezdu) spojujícího úsek Hulín-Fryšták se silnicí II/490. Část tohoto sjezdu vedla trasou, kde má být podle záměru 4902.1 Fryšták-Lípa (1. etapa) těleso dálnice. Povolované objekty SO 189.101, SO 189.226 a SO 189.301 vedou v rámci sjezdu trasou tělesa dálnice v zamýšleném úseku Fryšták-Lípa. Z toho žalovaný dovodil, že na předmětné SO se vztahovaly jak EIA k úseku 4901, tak i EIA k úseku 4902.1. Naproti tomu žalobce má zato, že povolované SO jsou součástí provizorního sjezdu a jako provizorní sjezd byly posouzeny pouze ve stanovisku EIA k úseku 4901, které však již pozbylo platnosti (a mezi stranami není sporu, že toto stanovisko je pro nyní posuzované stavební řízení nepoužitelné). Žalobce nerozporuje, že by předmětné SO nebyly součástí tělesa dálnice dle záměru 4902.1.

16. Pro přehlednost soud uvádí v následující tabulce oba záměry a EIA k nim:

Název záměru	Dálnice D 49 (původně R 49) 4901 Hulín-Fryšták	Dálnice D 49 (původně R 49) 4902.1 Fryšták-Lípa, 1. etapa
--------------	---	--

Shodu s prvopisem potvrzuje

<i>Rozsah záměru</i>	km 0,887 až 17,300 s návazným provizorním napojením v km 17,300 až 18,000	km 17,300 až 19,000
<i>EIA k záměru</i>	EIA ze dne 22. 11. 2016, č. j. 63881/ENV/16, jeho platnost skončila po 5 letech	EIA ze dne 16. 11. 2009, č. j. 91172/ENV/09, jeho platnost byla prodloužena a je dosud platné

17. Jak vyplývá z výše uvedeného, hmota povolovaných stavebních objektů byla posouzena v rámci EIA dvakrát – jednou jako součást provizorního sjezdu z úseku Hulín-Fryšták, jednou jako součást tělesa dálnice v úseku Fryšták-Lípa. V nyní projednávané věci jsou stavební objekty povolovány jako součást sjezdu, zatímco EIA použita jako podklad pro řízení s nimi počítá jako se součástí tělesa dálnice. Otázkou je, zda tento rozpor působí nezákonnost napadeného rozhodnutí.
18. Při hledání odpovědi na tuto otázku představuje východisko charakter žalobce a obsah jeho žalobních námitek. Žalobce je environmentální spolek a do řízení je mu umožněno vstoupit toliko k ochraně životního prostředí. Jak soustavně judikují správní soudy, environmentální spolky nejsou „univerzálními ochránci“ všech možných zájmů, a mohou proto uplatňovat (ať už ve správních, nebo soudních řízeních) jen ty námitky, které se týkají ochrany přírody a krajiny, respektive ochrany životního prostředí; spolek není legitimován k uplatnění jakýchkoli námitek, ale pouze námitek relevantních z hlediska zájmů hájených tímto spolkem; musí zde být vždy spojitost mezi jejich námitkami a ochranou životního prostředí (srov. např. rozsudky NSS ze dne 2. 9. 2009, č. j. 1 As 40/2009-251, ze dne 21. 4. 2022, č. j. 10 As 533/2021-140, ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 As 193/2018-102, či ze dne 12. 8. 2024, č. j. 6 As 125/2024-76).
19. V projednávané věci se žalobce soustředil na procesně-formální stránku věci. Soud však přitaká argumentaci stavějící se proti argumentaci žalovaného v tom, že lze za obvyklého běhu věci důvodně předpokládat, že pokud je určitý stavební objekt posouzen jednou jako provizorní sjezd a podruhé jako trvalé těleso dálnice, pak posouzení v případě trvalé stavby bude přísnější a důkladnější než v případě stavby provizorní. Žalobce nikde netvrdí, že by stanovisko EIA k záměru 4902.1 bylo vůči environmentálním zájmům blahovolnější než stanovisko EIA k záměru 4901. Jinými slovy žalobce neuvádí nic, co by mělo vliv na ochranu životního prostředí jen proto, že hmota dotčených stavebních objektů je posouzena v kontextu jiného širšího stavebního záměru. Použití EIA k záměru 4902.1 tak nemá žádný materiální vliv na zájmy, které žalobci přísluší hájit. Přistoupení na požadavek žalobce, aby bylo provedeno nové posouzení EIA v kontextu, o němž není ani tvrzeno, že byl pro zájmy životního prostředí příznivější, než je kontext stávajícího platného posouzení EIA, by bylo toliko projevem přepjatého formalismu, neboť materiálně by na ochraně životního prostředí nemohlo nic změnit.
20. Žalobce se v žalobě z hlediska ochrany jednotlivých složek životního prostředí vyjádřil konkrétně pouze k biotopu raka říčního. Ani tam ovšem netvrdil rozdílný přístup mezi oběma EIA a ani nerefletoval vypořádání této námítky ve správním řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

21. Soud tedy uzavírá, že postupem správních orgánů – kdy vzaly za podklad posouzení EIA k záměru 4902.1 – nedošlo k porušení práv žalobce. Soud se v této otázce s napadeným rozhodnutím plně ztotožňuje a v podrobnostech na něj odkazuje.
22. Z uvedeného pak vyplývá nedůvodnost všech žalobních námitek, které byly na námitce nesprávné EIA vybudovány, resp. od ní odvozeny (nesprávné zjištění skutkového stavu, nevypořádání obsahově shodné odvolací námítky, nesprávnost závazného stanoviska MŽP ze dne 18. 1. 2024 a neprovedení nového posouzení EIA).
23. Na základě shora uvedeného krajský soud dospěl k závěru, že žaloba je nedůvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

24. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud proto žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.
25. O náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že jim náhrada nákladů nebyla přiznána, neboť nebyly splněny podmínky tam uvedené pro přiznání náhrady nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Ostravě dne 24. října 2025

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje